

Goeden morgen vrienden,

Na den de vorige maal een uitzondering gemaakt te hebben voor iets, wat we buitengewoon interessant voor U vonden en belangrijk, zullen we vandaag trachten om wat verder te gaan in de hogere waarheid. Ook hiervoor heb ik een spreker beschikbaar gevonden, die U naar ik hoop, zult kunnen appreciëren.

Om U een klein beetje in te wijden in het materiaal zelve, zou ik U willen wijzen op verschillende aspecten van zijn, die gelegen zijn buiten de directe stoffelijke wereld. Hierover werd o.a. geschreven door een filosoof der oudheid.

"Het zijn is een wereld van gedachten. Maar hoe kunnen mijn gedachten tot stand komen? Want al wat ik denk is gebaseerd op de wereld rond mij. Ze kan ik niet zeggen: "Mijn wereld is slechts denken." Er moet een oorzaak voor dat denken gelegen zijn in de wereld."

Dit is een verweerbetogen, die werd uitgesproken tegen de maya-filosofie, de filosofie der begoocheling. Er moet een realiteit zijn. En, vreemd genoeg, vinden we die zelfde aspecten terug tot in de zeer moderne wereld. Altijd weer tracht de mens te definiëren, wat hij is; dat hij bestaat, tracht hij ook in zijn wereld te omschrijven. En hij loopt altijd vast op het punt: Ik denk wel, maar mijn denken is bepaald door vormen rond mij. En deze vormen rond mij waren, vóór mijn denken tot stand kwam. Waar ligt de waarheid?

Dit wordt uitgedrukt door een andere schrijver in de volgende zin: "Waarheid is niet kenbaar. Zij is slechts schijnbaar, omdat wij nooit in staat zijn te bepalen, wat waar en wat onwaar is. In mij geloof ik aan de waarheid. Buiten mij kan ik de waarheid niet bewijzen.

Deze tweede spreuk geeft de weifelende, onbepaalde houding aan van de mens - en ook van de geest - die niet in staat zijn buiten zichzelf te treden en objectief een wereld te beschouwen. U zult begrijpen, dat ook aan onze kant, van dit probleem, vele studies gemaakt zijn. Zoo zou ik U een spreker van de Groep der Barmhartigen willen voorstellen. Een groep, die reeds langen tijd werkzaam is, maar hoofdzakelijk haar werkzaamheden bepaald tot de aardgebonden geest, eerder dan tot de mens op aarde. Eén van de sprekers dier groep - van de weinige sprekers dier groep - zal thans het woord tot U richten. En vanuit het standpunt van zijn groep en hun eigen ervaring trachten voor U te belichten, hoe zij deze waarheid zien en denken te kunnen benaderen. Ik vraag Uw aandacht thans voor deze spreker.

Goeden morgen,

Zoals de inleider U reeds heeft gezegd, is een groot gedeelte van ons onderzoek gewijd aan de waarheid. De waarheid, die voor ons - mens en geest gelijkelijk - onvindbaar blijkt, waar wij de oorsprong van ons denken en onze gedachten niet kunnen vaststellen. Langdurig onderzoek, door velen onzer geschied, met het doel de waanvoorstelling, (die vooral in de lagere sfeer de geest het leven verbittert en onmogelijk maakt), op te lossen met haar te confronteren met de ^{een} waarheid, heeft ons ertoe gebracht de volgende stellingen te poneren:

Er zijn vele waarheden. Maar geen enkele waarheid kan worden erkend door een mens. Een geest is niet in staat deze waarheid binnen zich ten volle te omschrijven, ofschoon hij - vrij van de stof - beter in staat is deze waarheid innerlijk te beleven, deze echter niet te begrijpen. Dit geldt evenzeer voor de geest van hen, die nog in de stof leven, die tijdelijk vrij geworden, zich verheft boven eigen sfeer.

Waarheid wil zeggen : onveranderlijke waarheid, waarden, die door tijd en ruimte, overal zichzelf gelijk blijvend, de kern betekenen van alle beleven.

Om de waarheid te vinden is het geest en mens niet mogelijk de positieve weg te volgen door de waarheid zelve te zien. Zij kunnen slechts de waarheid vinden langs de negatieve weg door elke erkende onwaarheid of onzuiverheid in beschouwing uit hun eigen bewustzijn te elimineren.

Dit zijn de hoofdpunten. Wij hebben langen tijd gestreefd naar het oplossen van de waanvoorstellingen, vooral voor de lagere geest. Onze pogingen houden zich dan ook hoofdzakelijk bezig met de lagere geest en trachten voortdurend deze geest tot bewustzijn te verheffen. Wij zijn tot de conclusie gekomen, dat elke waarneming van de lagere geest berust op een verdraaiing van werkelijkwaarden, die binen het ik, dus binnen eigen bewustzijn plaats vinden. Wat wij als waarheid zien, blijkt ook voor de lagere geest aanwezig te zijn. Maar waar wij een lichtende God zien, zien zij een dreigende demon. Waar wij vreugde zien, en hemelse tuinen, zien zij een poel van de afgrond, omringd door vuur.

Laag onderzoeken heeft ons ertoe gebracht als vaststaand aan te nemen, -zonder dat hiervoor eenlaatste bewijs te brengen is-, dat alle twijfel zou bannen bij elke twijfelaar, n.l. dat, wat wij zien onze reactie is op een bestaande werkelijkheid. Er schijnt iets te bestaan, dat in alle sferen gelijk is. Iets, wat datgene is, wat wij waarheid willen noemen: uitingen van eigenschappen Gods, werkelijke structuur der schepping ik weet niet, hoe ik het noemen moet. Maar zeker is, dat waar wij iets waarnemen, ook de lagere sfeer iets waarneemt. Alleen déze waarneming is zoo volledig verwornd, door het ik, dat van hieruit schrikbeelden ontstaan die in afschuwelijkheid alles overtreffen, wat wij ooit meenden als mogelijkheid aan te kunnen nemen binnen het Al.

In onze groep bevinden zich een aantal, wat U zoudt noemen Indianen, d.w.z. geesten uit het vroegere Amerika, die zich bezig houden met een onderzoek op hunne wijze. En zoals U weet hadden zij een symboliek, waarbij de waarden aller dingen symbolisch kon worden. Zij geloofden in een symbool-berekening en passen die ook in onze wereld toe. Omtrent onze eigen sfeer hebben zij uiteindelijk de volgende thesen opgesteld:

Wij spreken over een liefdevolle God. Liefde is slechts het aspect, dat wij van die God ervaren. Wij spreken over licht. Licht is onze eigen reactie op de invloed, die rond ons is. Wij zijn ervan overtuigd, dat wij zelve bestaan. En onze zelfstandigheid menen wij bewezen te zien door het feit, dat wij ons door eigen wil kunnen bewegen van wereld tot wereld, en zelfs de waarden van de wereld rond ons kunnen veranderen door voldoende concentratie van gedachten. Wij komen echter tot de conclusie, dat zo wij zelf al bestaan, al ons denken moet voortspruiten uit waarden.

die worden waargenomen door ons - worden gezien -, maar die wij niet in hun geheel, of niet volledig, begrijpendalthans, in ons ik kunnen opnemen en verwerken.

Mijn eigen opinie is, dat, wat wij zien en beleven, het zien en beleven is van fragmenten van de waarheid. Ik zou echter zeer zeker onze groep, zoowel als Uw eigen vermogens verstandelijk en esoterisch tekort doen, wanneer ik niet de stelling van onze vrienden daartegenover zou zetten.

Mijn vrienden, mijn eigen groep, de Indianen, zij zeggen: "De mens vertaalt alles in symbolen. En zooals vroeger een stam zich ommetwille van de in haar verbergen eigenschappen "het Hert" noemde, en bij een ritueele dans dan ook inderdaad het hert -de bison of de beer- naar gelang het totem- liet optreden, zo zien wij in de dingen een symbool. Er is één wereld geweest, waaruit wij allen zijn voortgekomen en waarin wij de waarheid kenden. In die werden wij mog beheerst door eenkracht, die, onmiddellijk in ons werkzaam, een realiteit voor ons opbouwde. In déze wereld ontwakend echter, is de mens - en dat "mens" moegt U wel tusschen aanhalingstekens zetten- begonnen met te zoeken naar waarden, die voor hem bijzonder belangrijk waren. Hij is daarmee op den duur afgeweken van het patroon, dat hem gegeven werd door de Schepper, door de Kracht, die voer het "zijn" in die periode aansprakelijk was. Hierdoor ontstond een sterke differentiatie van waarneming en van waardering voor de verschillende punten der dingen. De waarheid was hiermede reed lichtelijk verstoord; maar nog maakte de kern der waarheid deel uit van elk bestaan. Naarmate de mens zich meer vrij ging gevoelen, heeft hij al meer en meer deze wereld van zich af geworpen. Hij kon de waarheid niet accepteren en gelijktijdig zoo vrij zijn, als hij zichzelf wenste te gevoelen. Als resultaat heeft menigeen bewust, in de beinnee, al datgene verwerpen, wat hem niet paste, en voor hetgeen hij verlangde, "een symbool uit de waarheid genomen." M.a.w.: Alle waarneming, in wereld zoowel als sfeer, is in werkelijkheid een symbool-denken. Wat wij zien is niet één kracht of één gebeuren. Het is een mogelijkerwijze oneindige reeks van gebeurtenissen, vormen en feiten, die door ons worden samengebracht binnen het eene beeld, dat wy zien.

Overigens moet ik toegeven, dat het gebruik van deze theorie, in lagere sferen althans, vele nuttige resultaten heeft afgeworpen. En wel, omdat wij bij de ontleding van de symbolen, die hoofdzakelijk optreden in de droomwereld, de waanwereld, die zoo menig geest in de lagere sferen bindt, door de splitsing in componenten reeds vaak een bevrijding van de geest kunnen bewerkstelligen. Slechts daar waar de geest zelve hardnekkig voortdurend vasthoudt aan het symbool, aan dit ééne beeld, is het ons onmogelijk door te dringen zonder eerst het beeld zelve volledig gewraakt te hebben. Die volledige wraking is dus eigenlijk een leugen.

De conclusie, die ik voor mezelf persoonlijk heb gemeend hieruit te moeten trekken, is de volgende: Al wat wij beleven en zien is in ieder geval een deel van de goddelijke waarheid. Deze delen echter houdenvoor ons in: belevingen, die echter verscholen zitten, en die niet bewust worden doorge maakt. In zooverre kan ik het dus met het symbool-denken eens zijn.

Wanneer wij ons realiseren, dat elke handeling en elk beleven niet alleen staat voor één realiteit in onze wereld, maar staat voor een hele reeks ervaringen, bewustwording en emoties op elk vlak van ons be-

staan, dan zullen wij begrijpen, dat de complexheid van ons ^{be}leven het onmogelijk maakt datgene, wat onze wereld uitmaakt, als waarheid te zien. Het is echter geen leugen; het is slechts onvolmaakte weergave van de werkelijkheid.

En nu ik hier dit standpunt heb uiteengezet, zooals mij door Uw eigen Orde is verzecht, wil ik gaarne het woord laten aan een van de broeders van Uw eigen Orde, opdat deze zijn commentaar op deze stellingen zal kunnen geven. Ik voor mij, dank U voor Uw aandacht.

Ze vrienden. Ik weet niet of U begrepen hebt, wat er precies gezegd is. Ik hoop voor U, dat althans de kern ervan tot U is doorgedrongen. Want, eigenaardig genoeg, -hoewel de benadering langs een geheel andere weg geschiedt, dan wij normaler wijze volgen-, komt men hier tot een conclusie, waar wij het volledig mee eens moeten zijn. Deze theoriën over symbolen, deze theoriën over waarheden, die achter halve waarheden verborgen zijn, stemmen overeen met de werkelijkheid.

Nemen wij nu alleen maar de kwestie over een Godsbegrip. Waarom omschrijven wij God met zooveel woorden, die eigenlijk ledig zijn, omdat zij voor ons onvoorstelbare begrippen vertolken; zij bevatten alleen maar theoretische factoren. Omdat wij voelen, dat de Schepper méér dan dat is en groter is dan dat. Maar in onze behoefte tot beperking daarvan, komen we, tot een aantal omschrijvingen, die althans vrede geven aan onze eigen zin van weten, gaar bevatten en omschrijven.

En zo is het dan wel heel begrijpelijk, dat men zegt: "Ik zie God in alle dingen." Dan kijkt maar naar een boom en vindt die boom mooi. Maar de werkelijkheid Gods, die er inderdaad in leeft ziet men er niet in.

De boom is dan een symbool voor God? Nee. Dat zou men misschien denken. Onze ervaring leert ons wel, dat die boom een boom blijft, ook al spreken we over God. Die boom wordt een symbool voor een kracht, die wij in onszelf vinden, in onszelf aanvoelen.

Wij zeggen: "Dit is goed en dat is kwaad." En wij wijzen op de wereld precies aan wat mooi en schoon is en wat lelijk is. Al datgene wat een volmaaktheid benadert en al datgene wat ten ondere moet gaan, omdat het zo slecht is. Maar geven wij daarmee inderdaad aan, dat het goede en het mooie allemaal van God is, de eigenschappen Gods als het ware openbaren, en het slechte niet? O, nee! Wij uiten alleen datgene, wat in ons zelve leeft. En zo stellen wij ons dus voor, dat in de eerste plaats een projectie van ons eigen wezen plaats vindt op de wereld.

Nu begrijp ik, dat er geen projectie kan plaats vinden, zonder dat er een vlak is, dat die projectie opvangt. Anders vervliet zij in het ledige. We zouden dus kunnen zeggen, dat de vormen, die wij projecteren, doordat zij voor ons zichtbaar en waarneembaar worden, een symbool zijn van hetgeen, waarin de projectie plaats vindt. En dit is een zeer belangrijk iets.

Wij zien in duizenderlei vorm. Wij beleven allen op een verschillende wijze. Neem b.v. het eenvoudige element van een menselijke geest, die uit-treedt, die zoekt tot bewustwording te komen. Eén man voelt zich alleen maar opgenomen in een licht, waarin muziek klinkt; een ander ervaart het als een lichtende wereld waarin hij wandelt met anderen.

een derde ervaart alleen maar een gevoel, dat niet verder te omschrijven is. Zouden we dan moeten aannemen, dat zij allen een verschillende wereld bezoeken? Welnee. Zij drukken in hun eigen symbolen ^{datgene} uit, wat zij als invloed binnen zich ervaaren hebben.

Hetzelfde voor een helderziendheid. Vijf helderzienden nemen waar. En alle vijf zullen zij het eenigszins anders doen, eenigszins anders beschrijven, eenigszins anders zien. Ieder hunner is gespecialiseerd zelfs op een bepaald iets, dat wordt gezien. Wat zien ze? Zien ze dan volledig verschillende dingen? Neen. Zij zien op hun eigen wijze delen van hetzelfde op een zoodanige wijze, dat de interpretatie ervan volledig verschilt.

Daar zit een grote wijsheid in. Een wijsheid, die de meeste waard is om met je mee te dragen. Want anders kom je zoo heel gauw in verleiding om te zeggen: "Ziet, ik heb de waarheid, want ik ben opgegaaan tot een hogere sfeer en ik heb mij daar gebed in het licht; ik heb mij gesterkt in die kracht daar; ik weet het toch wel." Of men kan zeggen: "Ja, maar ik zie toch meer dan een ander. Ik weet het nu wel."

Neen. Ik wil graag geloven, dat ge, doordat ge andere symbolen waarneemt achter de voor iedereen waarneembare vormen, meer omtrent de geaardheid der dingen weet dan een ander. Dat wil ik heel graag accepteren. Maar ge kunt niet een werkelijk hogere wijsheid hebben, die uit te drukken is in termen die U gebruikt hier in Uw normale wereld.

De herderziende en degene, die uittreedt, en de filosoof, die alleen maar denkt, zij trachten allen in zichzelf een uitdrukking te vinden binnen de wereld, waarin ze leven, voor dingen die buiten die wereld liggen. En dat gaat niet. Al hetgeen ge dan ook zegt, al hetgeen ge tot uitdrukking brengt, is inderdaad een symbool voor grotere waarden.

Vanaf de oudste oudheid heeft de mens zich met symbool-uitdrukkingen bezig gehouden. In de oudheid is een kunst, die op het oogenblik weer langzaam naar voren gaat komen de werkelijke bron geweest van alle beschaving en filosofie en wijsbegeerte. Namelijk de kunde om te rekenen met symbolen. Symbool-rekenen. Datzelfde moeten wij ook kunnen doen en leren doen met de symbolen, die in ons zelf leven.

Want er is neergeschreven - nog niet eens zoo lang geleden, 900 jaar na Christus bijna, in de kloosterrepubliek Athos - van de eerste kluisenaarslevens: Mijn broeder ziet Jezus gekruisigd. Maar ziet, ik zie hem als een verst- En ~~hmm~~ ^{hoe} meende ik, dat wij verschillend zagen. Toen heb ik gevraagd: "Heer, waarom verschijnt gij aan mij als een lichtende gestalte en aan mijn vriend als een lijder aan het kruis?" En Hij heeft mij geantwoord: "Ziet met U ben ik tot het einde der dagen in de vorm, waarin ge mij behoeft. Zo ben ik voor U licht, omdat licht een kracht is, die gij nodig hebt. Zo ben ik voor die ander een lijden, omdat lijden zijn sterkte is.

Ik geloof, dat die oude monnik, al moest hij natuurlijk ook weer in vergelijkingen en symbolen spreken, het aardig uitgedrukt heeft. God, of Jezus zoo gewilt, of welke verlichte geestelijke kracht dan ook, kan alleen voor ons iets betekenen, wanneer zij zich voordeet aan ons op een bepaalde wijze. Maar, zou zij zich moeten maskeren of maskeeren, dan zou er een soort bedrog, van een soort van beperking sprake zijn. Dat is niet het geval.

Maar de verlichte geest laat toe, dat de mens zijn eigen masker, zijn eigen voorstelling opdrukt aan de grote kracht, zoodat er een voorstelling in hem kan leven, die symbool is voor de kracht, die in hem werkzaam is.

In U zijn ook vaak grote krachten werkzaam. Maar gij zijt niet altijd in staat om daar de juiste uitdrukking voor te vinden. Men spreekt over geleiders, men spreekt over de heilige geest, men vindt duizend en één namen. En wil men dicht bij de aarde blijven, dan moet men zichzelf geniaal. Maar al die uitdrukkingen samen betekenen slechts één ding: de eene mens neemt meer, de andere mens neemt minder deel aan het bovennatuurlijk leven en de bovennatuurlijke kracht - van menselijk standpunt althans - die voortdurend rond ons zijn, die de basis en de kern van ons bestaan zijn.

Moge al wat wij zien waan zijn, het is een waan, die geboren is uit een werkelijkheid; dat is punt 1. En punt 2: deze waan is zo onvolledig, dat zij in elk harer waarden slechts een symbool kan zijn voor de grote krachten, die daarachter schuil gaan.

Wanneer wij voor vandaag de les geleerd hebben, dan zullen wij misschien kunnen begrijpen, waarom de weg naar de bewustwording en het licht in ons ligt. Altijd in ons blijft. Waarom wij in onszelf kunnen gaan en toch tot God komen. Want in onszelf liggen evenveel symbolen als buiten ons. Ook in ons hebben wij eens een waarheid gedragen, die langzaam maar zeker door het bewustzijn vermomd werd achter symbolen. Achter voorstellingen, die niet meer helemaal echt zijn.

Wel, die voorstellingen, die niet echt zijn, kunnen we langzaam maar zeker terugbrengen tot een minimum. En naarmate de voorstellingen in ons minder gebaseerd zijn op ons eigen wezen, en meer gebaseerd zijn op de kracht, die wij in ons erkennen, zullen we dichter gekomen zijn tot de God, die wij begeren. Tot het Ware Leven, dat ons aller doel is.

Ik weet niet zeker of het mogelijk is, maar ik heb goede hoop, dat ik de volgende keer één van de zg. kerkvaders kan voorstellen. Een mens van buitengewone heiligheid, zecals dat heet, die geworden is tot een verlichte geest. En die nu nog uitdrukt in symbolen van zijn oude geloof, wat op het ogenblik zijn werkelijkheid is. Vandaar dat hij zoewel U als zijn vroegere geleefsgenoten waarschijnlijk ketteren toe zal schijnen. Tenzij we begrijpen, dat achter alle woorden één waarheid kan schuil gaan, wanneer de mens oprecht beleeft. Want alle woorden en alle beelden zijn slechts het symbool van de goddelijke kracht, die de realiteit van ons bestaan is.

En daarmee zullen we de eerste helft van de bijeenkomst besluiten. Ik hoop, dat het geen teleurstelling voor u geweest is, dat we ons deze keer meer in de richting van de studie hebben bewogen, maar ongetwijfeld zal het tweede gedeelte in staat zijn weer veel daarvan goed te maken. Ik wens U allen nog een aangename zondag verder.

Wie schouwt er over heel de wereld,
 en ziet niet 's levens wonder spel,
 waarin de Schepper wordt verheerlijkt ?
 Wie schouwt niet uit en ziet de hel,
 die de mensheid zichzelf heeft gescapen ?
 Wie vindt een uitzicht tot een eeuwigheid,
 en wil nog langer slapen,
 in stof gehuld en magertjes geboeid
 in steeds weer gaande tijd ?
 Wie uitzicht heeft, die kent de weg.
 Wanneer die mens zichzelf bevrijdt,
 dan komt hij tot op hoge paden,
 en vindt daar krachten, die op aarde
 men noemt: genaden van den Heer.
 Maar ... die zijn minder ... en toch meer:
 de werkelijke levenswaarden,
 de adem der oneindigheid,
 begin van kennis van het zelve,
 het einde van de zware strijd
 der stof. Waarlijk, uitzicht wordt gevonden.
 Maar, waar het niet tot inzicht leidt,
 is 't spel van uiterlijke waarden,
 dat uit 't geheugen weer verglijdt
 tot in de duisternis.
 Gemis aan inzicht voor degeen, die uitzicht heeft,
 betekent een gebrek aan weten, waardoor men zelf niet leeft,
 maar denkt te leven slechts. In schijn beleeft,
 en werkelijk toch dood moet zijn voor dat, wat werk'lijk leven geeft.
 De ziel, gezeten in haar woning,
 het lichaam, of het voertuig van de geest,
 heeft uitzicht over heel de wereld.
 't Kan zijn de koning, onbevreesd
 regerende alle machten
 van stof van geest, die rond haar zijn.
 Z' is Godd'lijk licht, uit God geboren.
 Zij is der Schepping wijn, zij is het offerkoren,
 dat God Zichzelve offerd' op de eerste scheppingsdag.
 Zij ziet de wereld en zij weet, wat zij daarin vermag,
 maar vraagt te vaak in 't inzicht slechts
 naar schijn, en spel, en waan;
 en durft niet zelf regeren, scheppen
 uit een wereld, van 't bestaan
 van ziel, van Goddelijk zijn.
 Toch zal des levens pijn
 eens alle ziel bevrijden.
 Want wie er kiest een waan,
 begoeheling, het kleurig spel,
~~ervaart, dat steeds door lijden~~
~~de tot weer wordt betaald voor hen,~~
 die stoffelijke waarden,
 die geest'lijk spel hebben vergaard,
 in plaats van eeuw'ge waarden.
 Die zich heeft blind gestaard op schijn
 zal lijden, wanneer het licht
 zich openbaart. Wanneer de ziel
 haar Schepper en zichzelf ook
 dan in de ogen staart.
 En weet: voorbij des levens spel.
 Voorbij het eenzaam, afgezonderde bestaan,
 't Is tijd, dat ik tot mijn God weerkeer,
 dat 'k in Zijn licht en vuur weer in moet gaan.
 Zij vreest misschien en zij noemt een hel;
 maar het is er geen werkelijkheid.
 Het uitzicht op de wereld van schijn en bedrog
 heeft dan zelfs de ziele misleid.
 Maar begrijpt zij Gods liefde, Gods goedheid, Gods kracht,
 heeft z' inzicht in d' redenen van het bestaan,
 dan zal zij, gelukkig, zelve licht,
 in 't Goddelijk licht ondergaan.